

Olje- og
energidepartementet

EU og gass

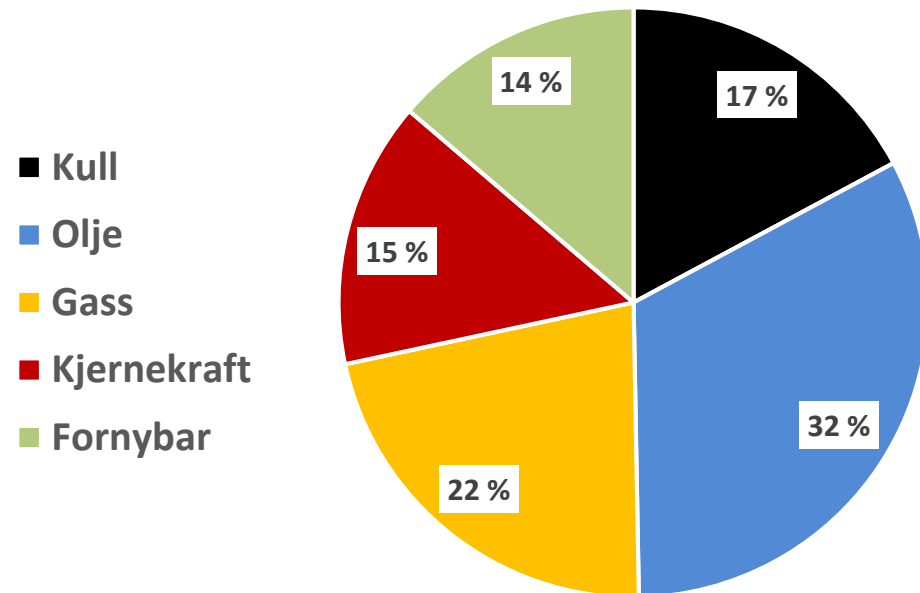
Morten Anker

Norsk olje og gass skatteseminar 2017

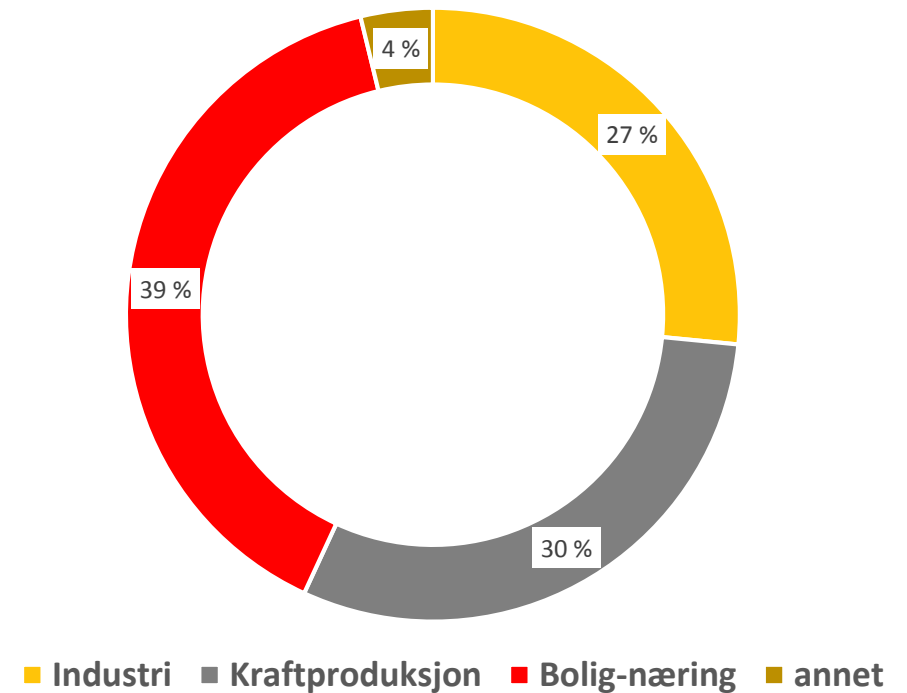
Gass er en sentral energibærer i EU

Andel primær energi

Kilde: IEA, WEO 2016

Sammensetning av gassforbruket

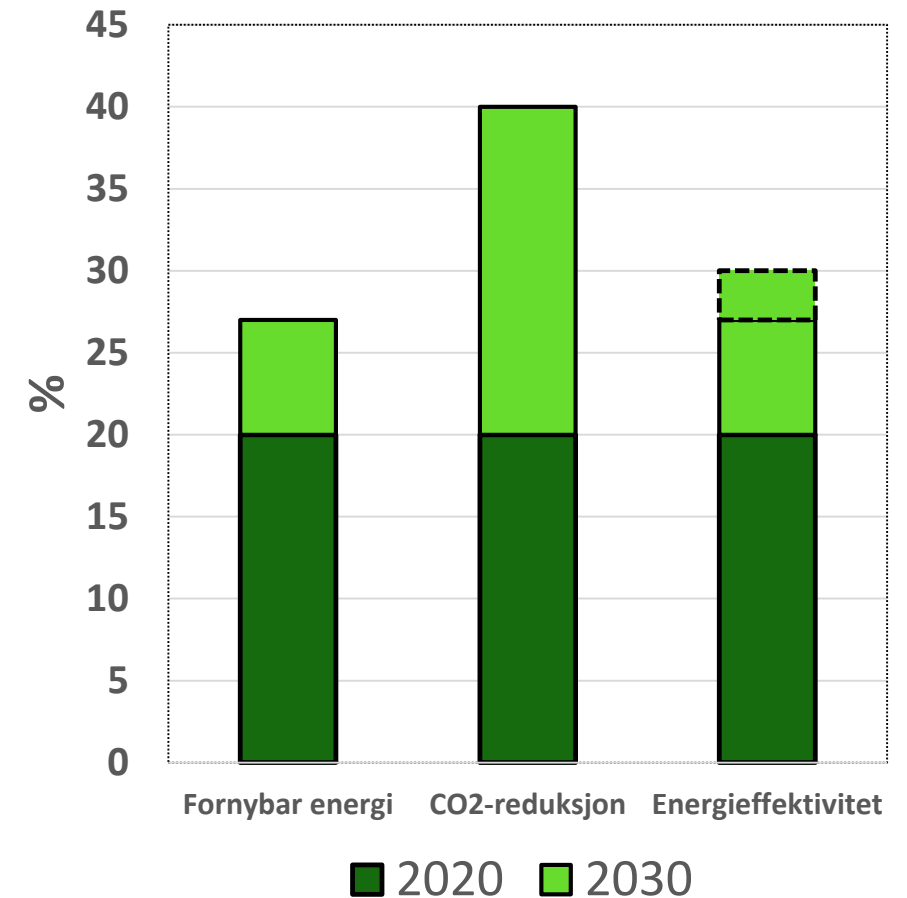
Kilde: IHS Markit

EUs energipolitikk i endring

- **EUs politikk på energiområdet påvirker Norge gjennom**
 - regelverk som implementeres gjennom EØS-avtalen
 - virkningene politikken har for energimarkedene i Europa
- **Norsk gass påvirkes i første rekke gjennom konsekvensene EUs politikk kan ha for gassetterspørselen og gassprisene**

EUs klima- og energimål

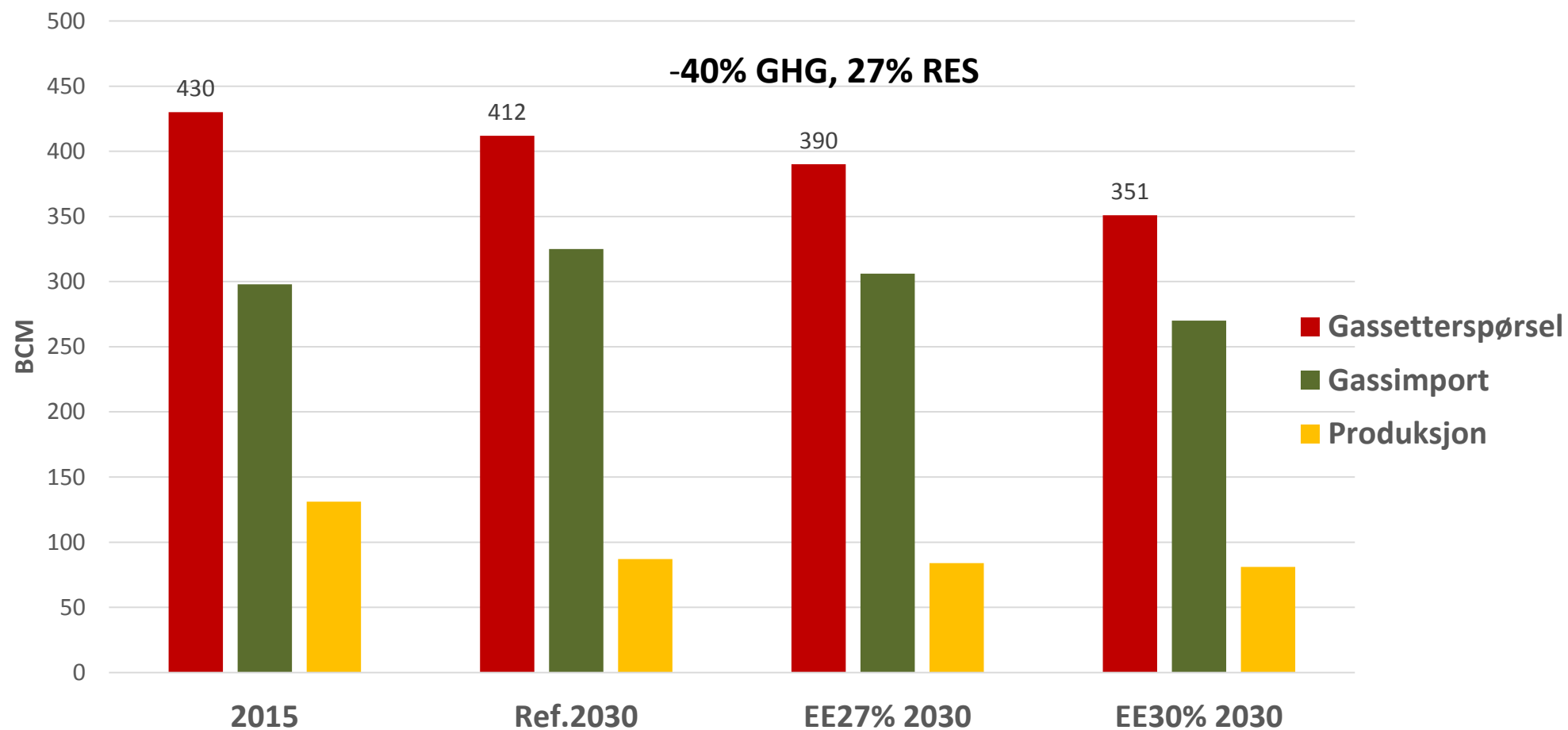

EUs vinterpakke

- **Inneholder en rekke nye og reviderte rettsakter på energiområdet som skal bidra til at EUs energiunion blir en realitet**
 - høringer i Norge av vinterpakken gjennomført
- **Forslag om å høyne energieffektiviseringsmålet fra 27 % til 30 %**
 - potensial for energieffektivisering i bygningssektoren, der gassforbruket til oppvarming er høyt
- **Kommisjonens analyser viser at gassetterspørselen i EU vil bli redusert med et høyere energieffektivitetsmål**
 - men også at kull øker i kraftsektoren via reduserte karbonpriser

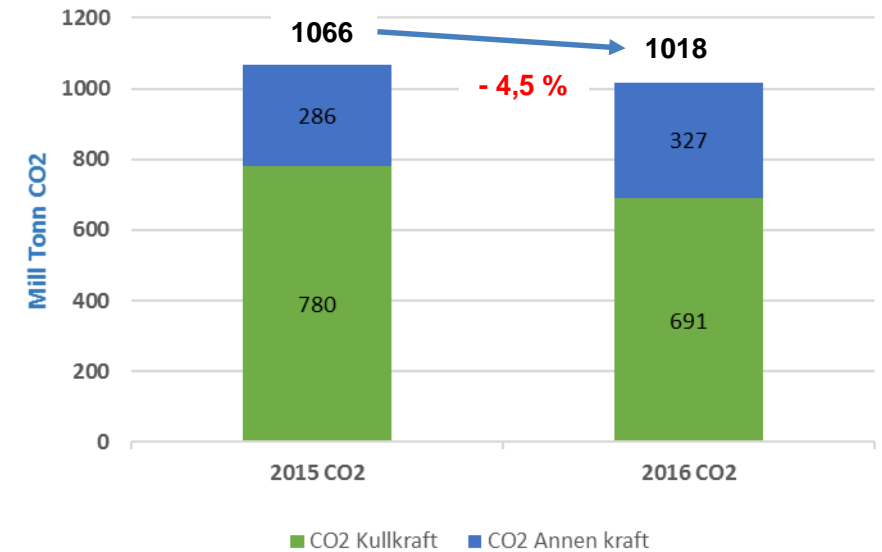
EU-Kommisjonen: Gass og energieffektivisering

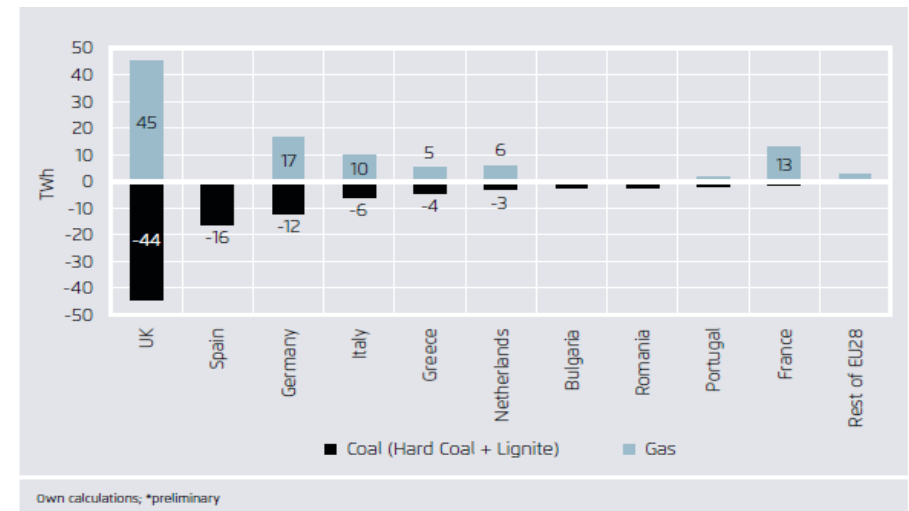
Gass er et godt klimatiltak

- Kull-gass substitusjon ga 4,5 % fall i CO₂-utslippene fra kraftsektoren i 2016
- Kullbasert kraftproduksjon falt med 12%
- Gasskraftproduksjon økte med 20%

Utvikling i CO₂-utslipp fra Kraftproduksjon

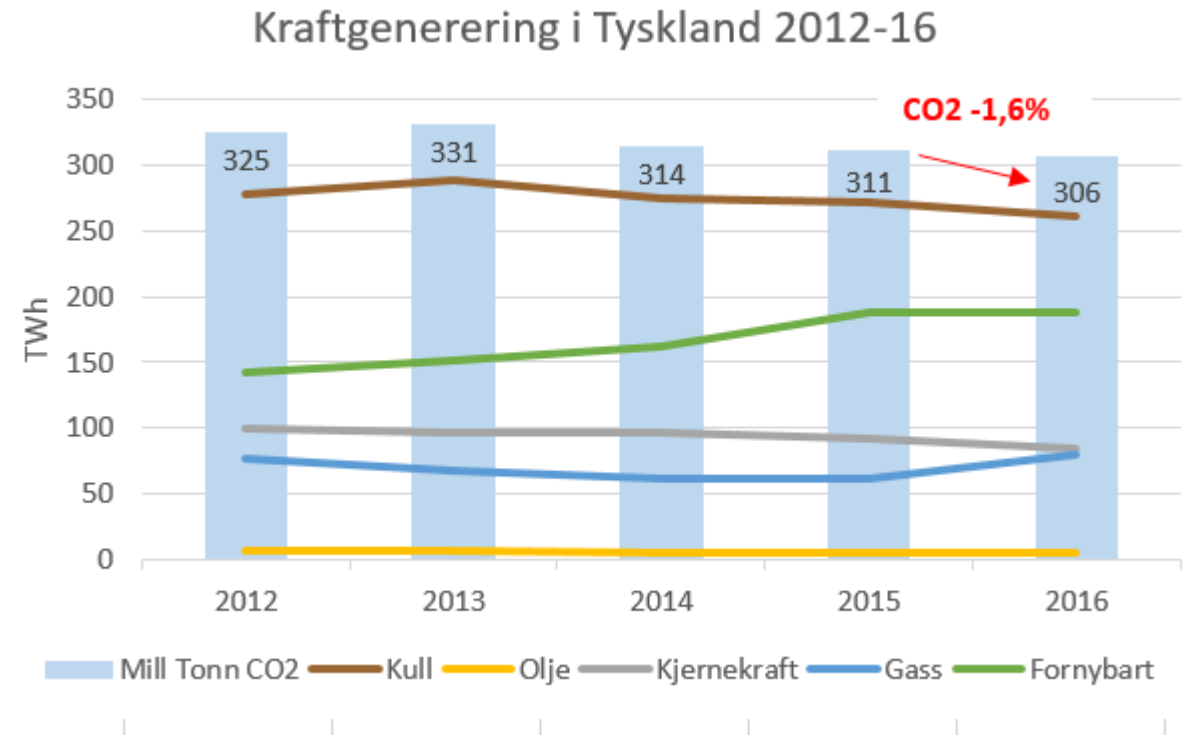

Endring i produksjon av kraft fra gass og kull fra 2015-2016

Tyskland viser at fornybarmål ikke er nok

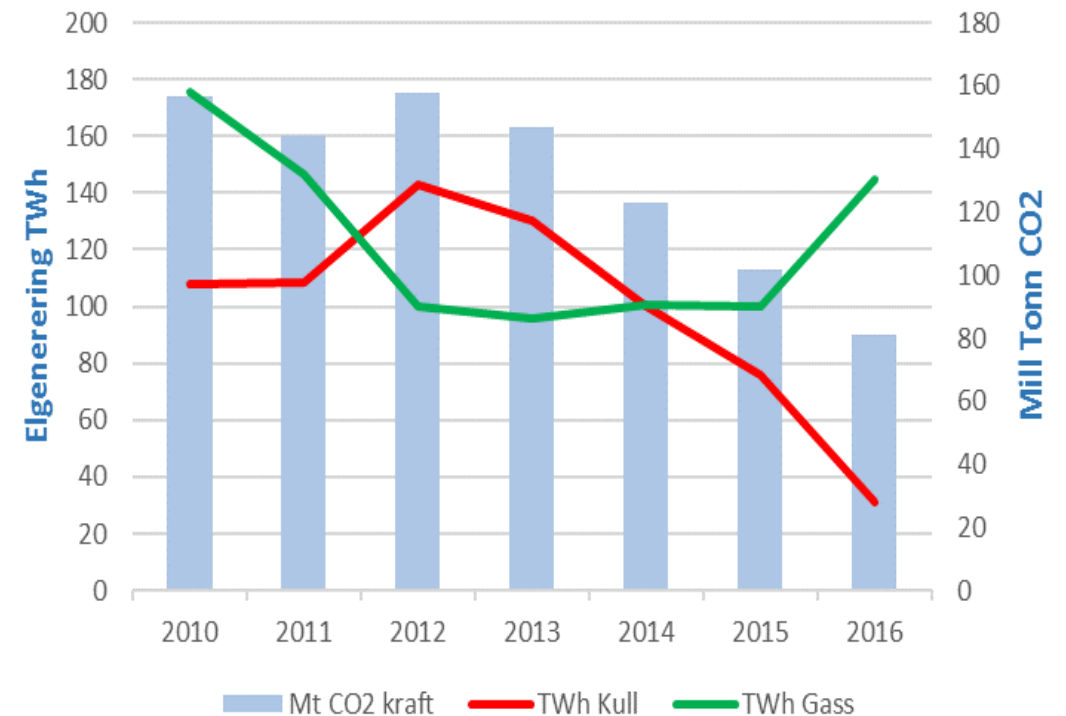
- Storstilt satsing på fornybart har gitt moderate utslag for utslipp
- CO2-utslipp fra kraftsektoren i Tyskland falt i fjor med 1,6%
- Hovedårsaken var at gass erstattet noe kull
- Kraftgenerering fra fornybare kilder gikk marginalt opp, men kraftgenerering fra sol og vind gikk ned

Storbritannia viser effekt av kull-gass skifte

- CO₂-utslipp ned 20% i kraftsektoren i 2016
- Hovedårsak nedgang i kull og økning i gass
- Bruken av kull i britisk kraftsektor falt til laveste nivå siden 1935
- I Storbritannia var karbonprisen i 2016 fem ganger høyere enn i EU ETS

Kraftproduksjon fra kull og gass og CO₂-utslipp i kraftsektoren Storbritannia 2010-2016.

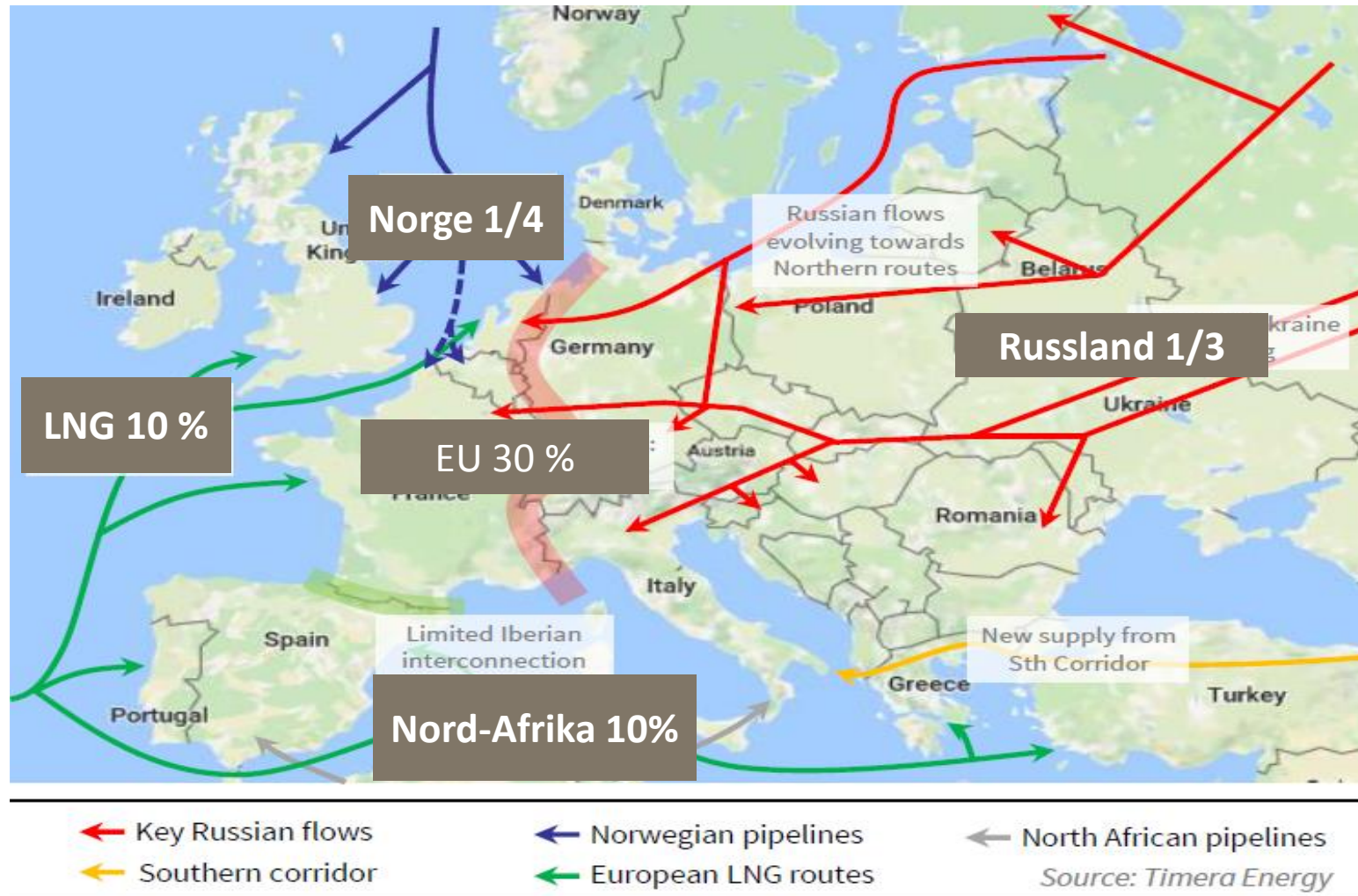

EU og energisikkerhet

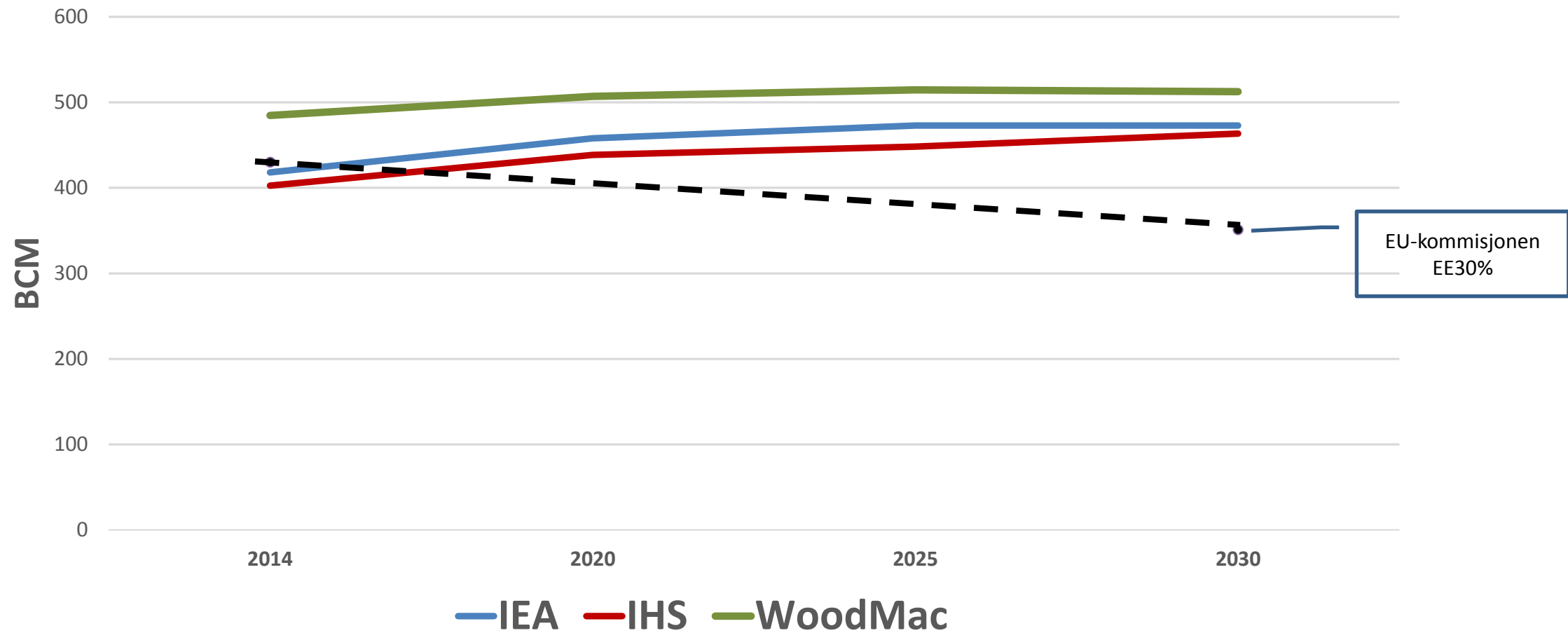
- **Bekymring for gassforsyningssikkerheten som følge av hendelsene i Ukraina**
- **Hva vil EU gjøre for å styrke forsyningssikkerheten?**
 - utbygging av infrastruktur
 - diversifisering av forsyningskilder og transportruter
 - velfungerende markeder
- **Revisjon av gassforsyningssikkerhetsforordningen**

EU har mange kilder for gass

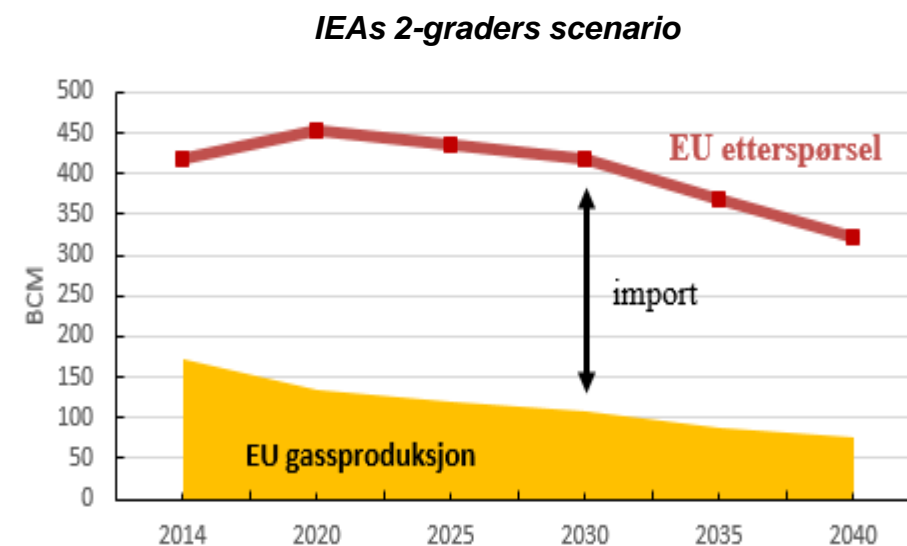
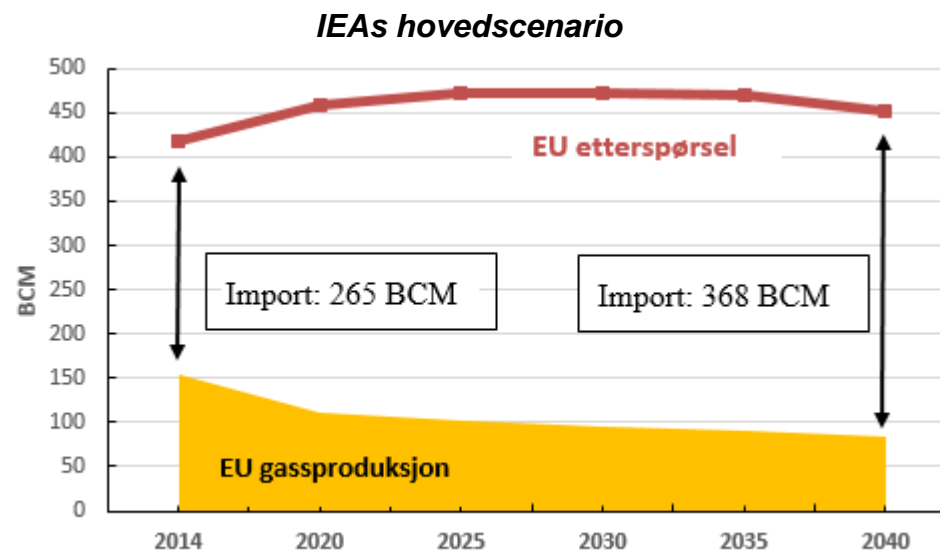

Flere analyser tror på noe vekst

Stort behov for gass i EU - også på lang sikt

- Økende importbehov pga fallende egenproduksjon i EU
- Betydelig importbehov også i 2-gradersscenario
- Betydelig behov for nye investeringer for å tilfredsstille etterspørselen

Kilde: IEA WEO-2016

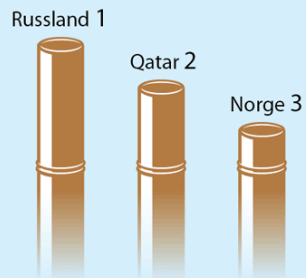

Norsk gass dekker 1/4 av Europas gassbehov

Norsk gasseksport

Norge er verdens 3. største gasseksportør og gass er en av de viktigste eksportvarene for norsk økonomi. I 2016 eksporterte Norge gass for om lag 164 milliarder kroner. Dette tilsvarer 22 prosent av samlet norsk vareeksport.

Norge er verdens 3. største gasseksportør

Norge eksporterte **115 mrd. kubikkmeter gass i 2016**

Energimengden tilsvarer 10 ganger den norske årlige normalproduksjonen av elektrisitet

Kilder: SSB/OD/Gassco/NVE/IHS/IEA/BP

NORGE

Produsert og solgt 1/3

2/3 ikke produsert

Om lag 2/3 av Norges antatte gassressurser er ennå ikke produsert

Norge 23 %

Russland 31 %

25 % av EUs gassetterspørsel

Norsk gass dekker rundt 25 prosent av EUs gassetterspørsel inkludert LNG

LNG 10 %

Andre 8 %

UK 10 % Nederland 10 %

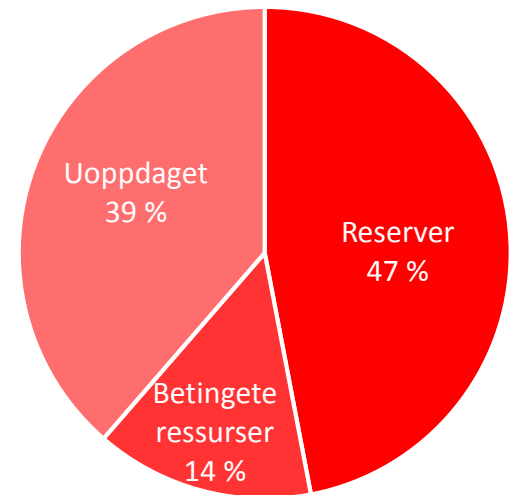
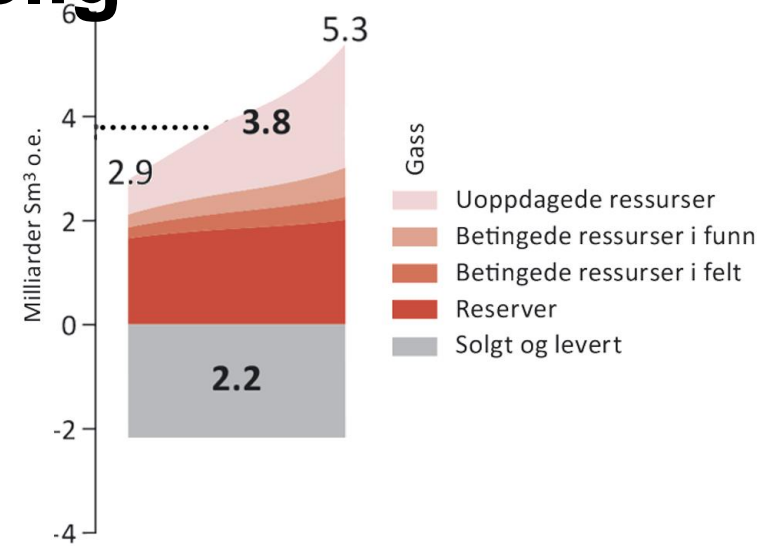
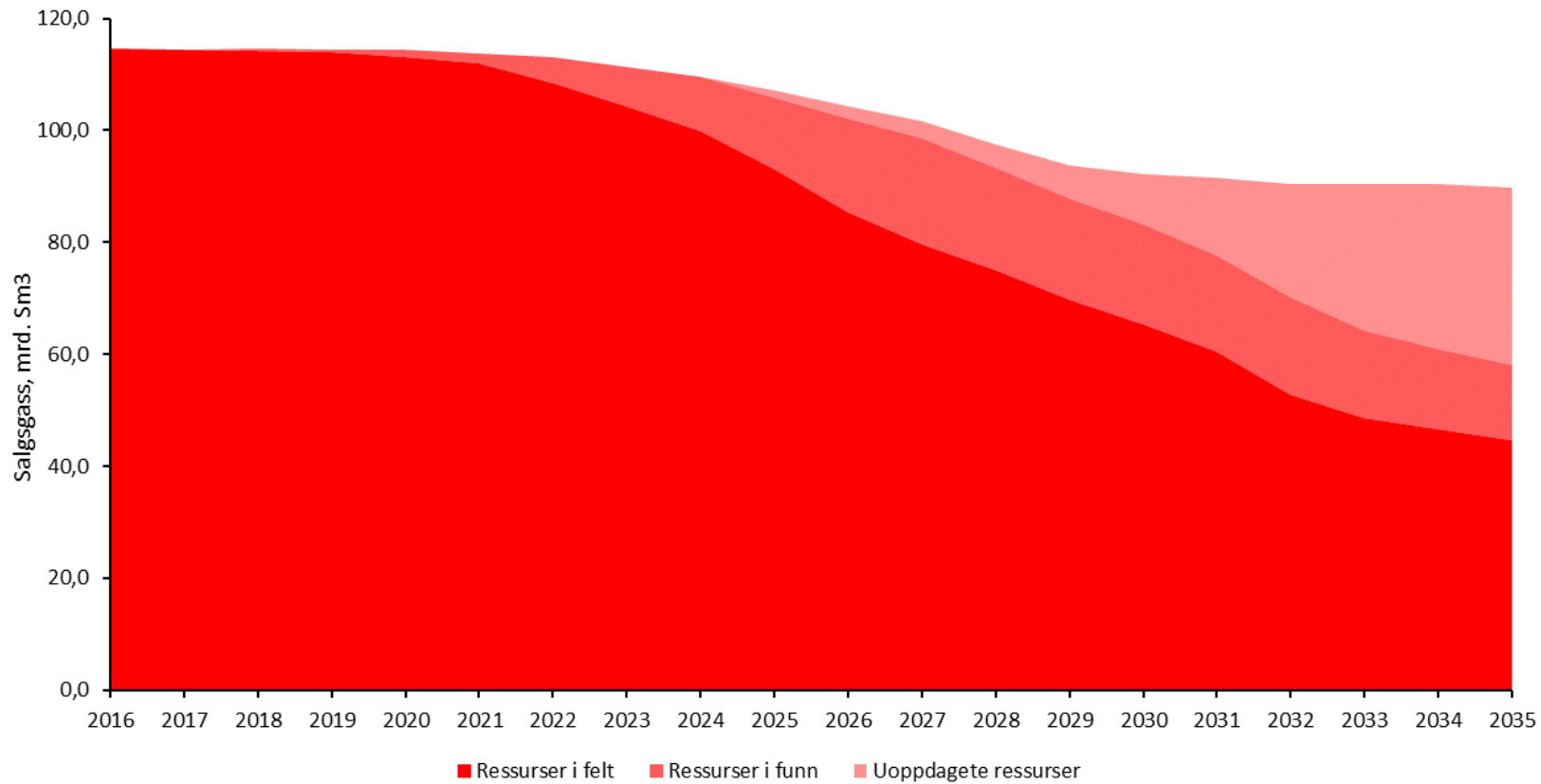
Algerie 8 %

N O P

Norskpetroleum.no

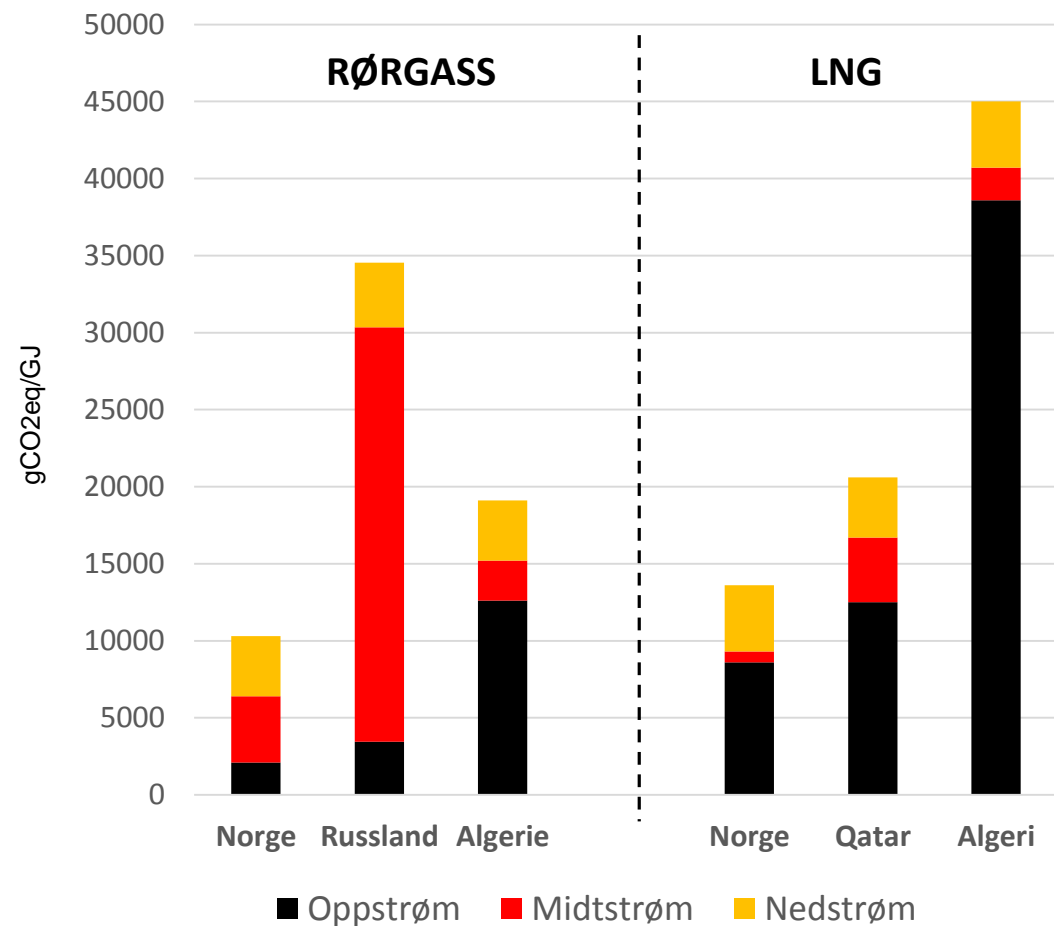
Norsk gasseksport er stabil og pålitelig

Gass fra Norge har lavt karbonavtrykk

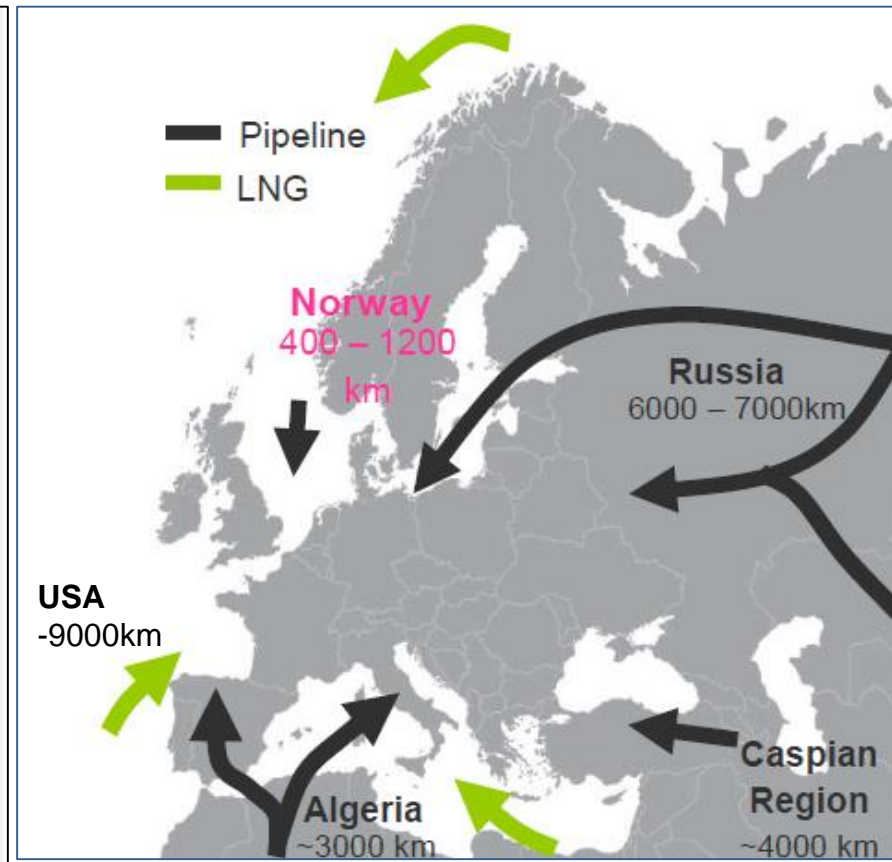
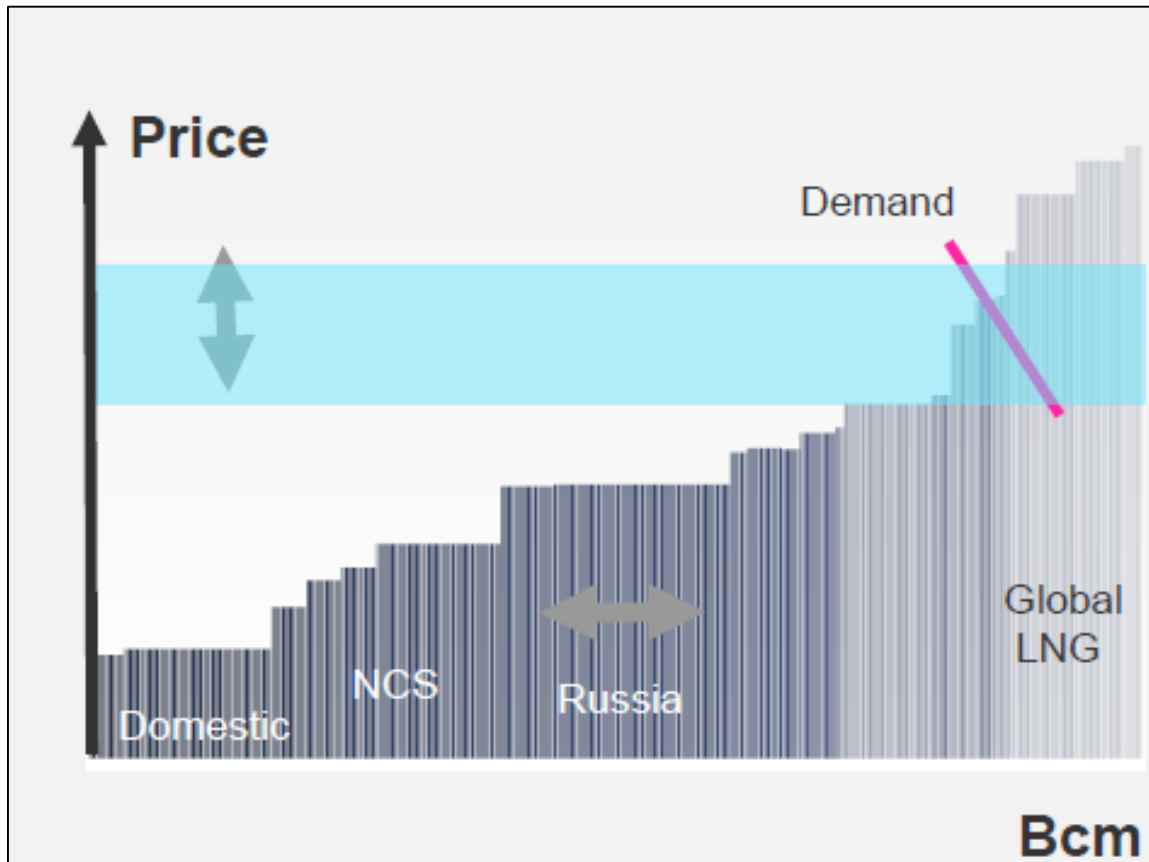
- Kort transportdistanse
- Effektivt rørsystem med lavt energiforbruk
- Forbud mot fakling
- Elektrifisering
- Høye oppstrøms karbonpriser
- CCS
- Lave metanutslipp

Utslipp av klimagasser for gass importert til Sør-vest Europa

Norsk gass er konkurransedyktig

- Lave kostnader
- Integrert og fleksibelt transportsystem
- Nærhet til markedene

A photograph of an offshore oil rig at sea. The rig is a complex of white metal structures, including a tall derrick and various platforms. The ocean is dark blue with whitecaps, and the sky is bright blue with scattered white clouds. The rig is positioned on the right side of the frame, extending towards the horizon.

Takk for oppmerksomheten!

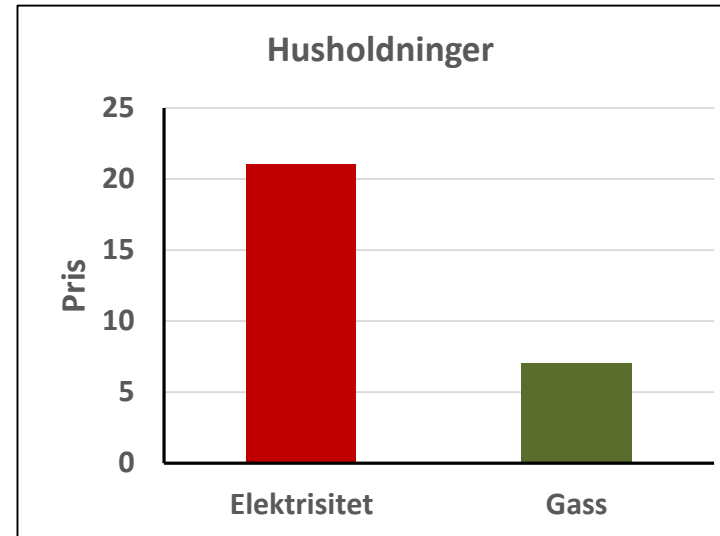
Gasspakken

- Februar 2016
- 4 elementer:
 - Revisjon av gassforsyningssikkerhetsforordningen
 - Revisjon av Intergovernmental Agreement (IGA) Decision
 - LNG/gasslagringsstrategi
 - Strategi for heating and cooling

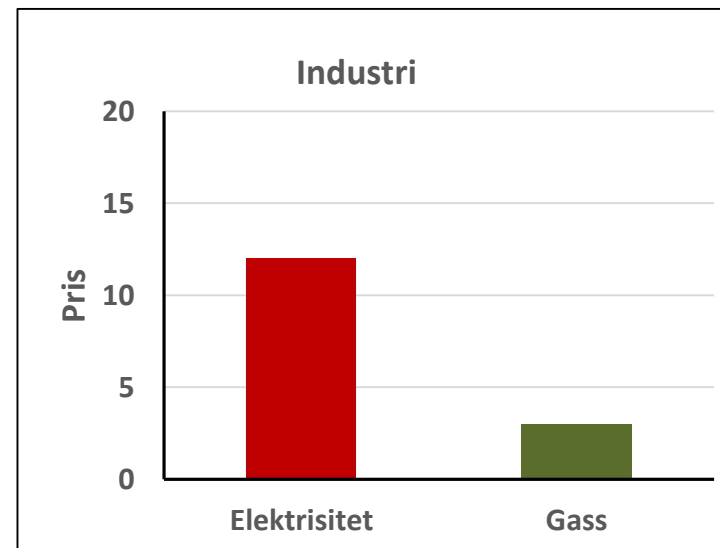

Gass er prisgunstig

- Gass billigere enn alternativet

Gass er **3x** billigere for husholdninger

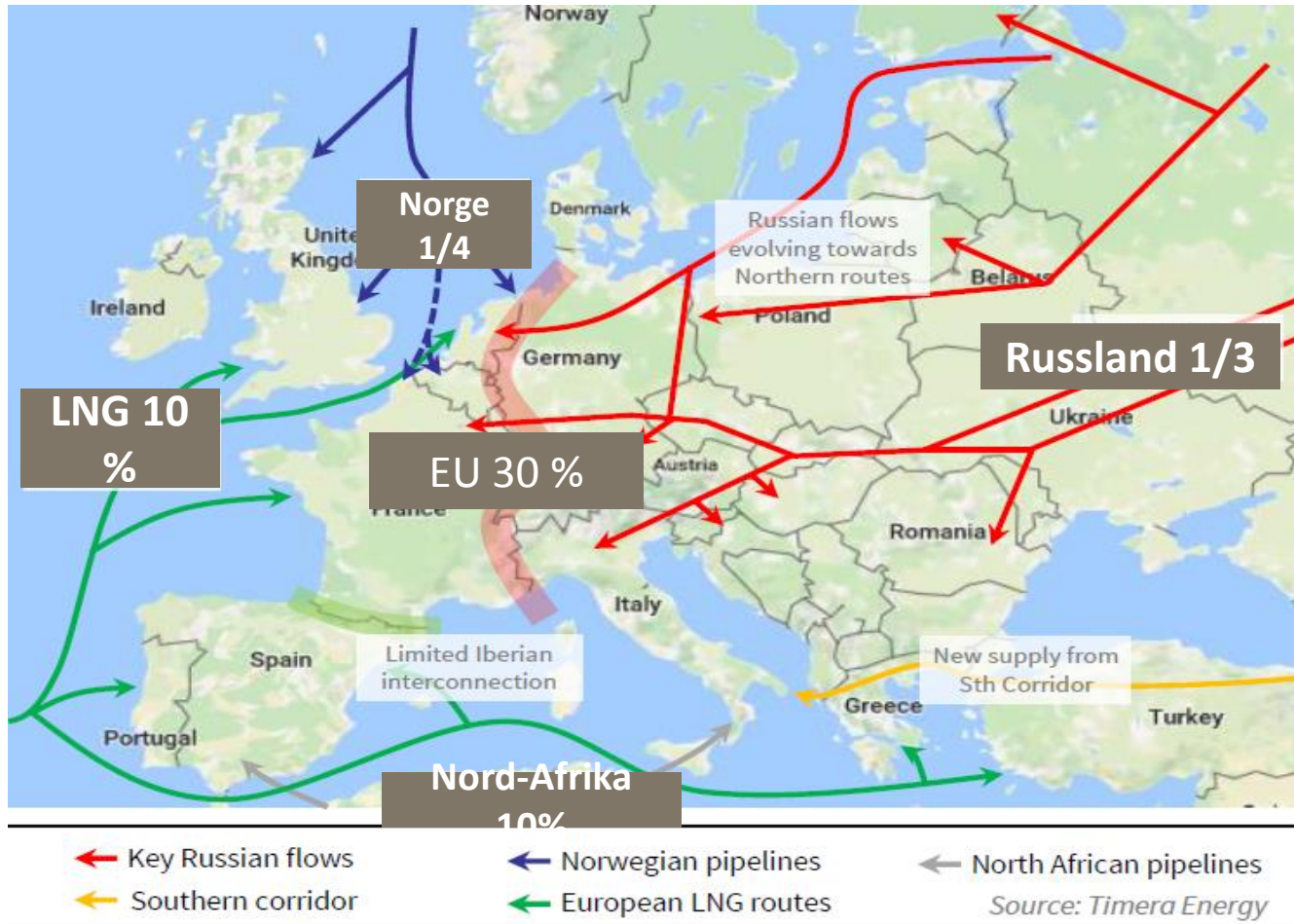

Gass er **4x** billigere for industrien

Kilde: Eurogas

Gass er en sikker energikilde

- Robust infrastruktur
- Diversifiserte forsyningskilder og transportruter
- Stor kapasitet
- Integreert og sammenkoblet gassnettverk
- Effektive og velfungerende markeder

Noen viktige dokumenter for gass 2015 - 16

Februar 2015

- Energiunionen

Februar 2016: Energy security package (gasspakken)

- Revisjon av gassforsyningssikkerhetsforordningen
- Revisjon av Intergovernmental Agreement (IGA) Decision
- LNG/gasslagringsstrategi
- Strategi for heating and cooling

December 2016: Clean energy package

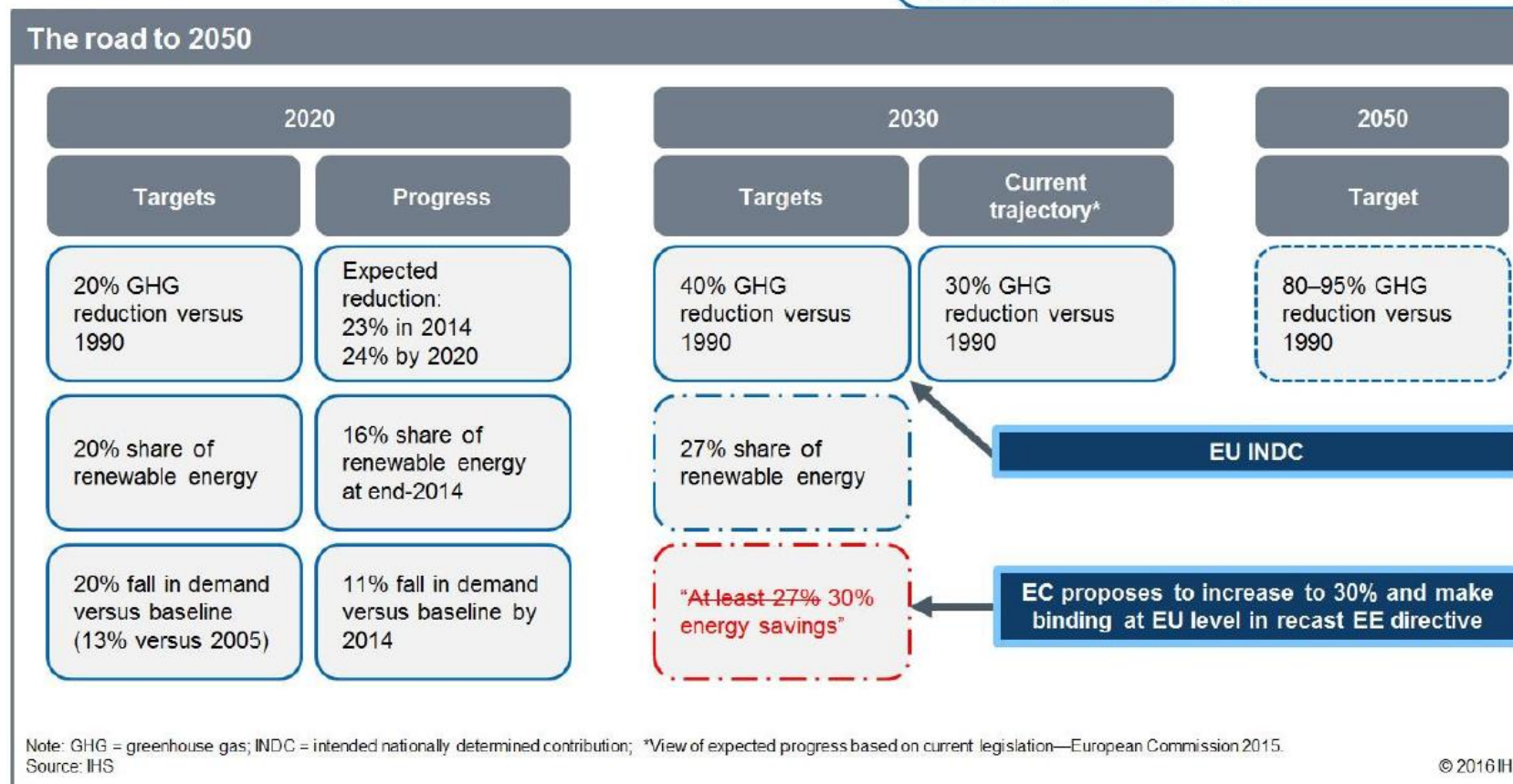
- Revisjon av energieffektiviseringsdirektivet med nytt mål (30%)

EUs klima og energimål

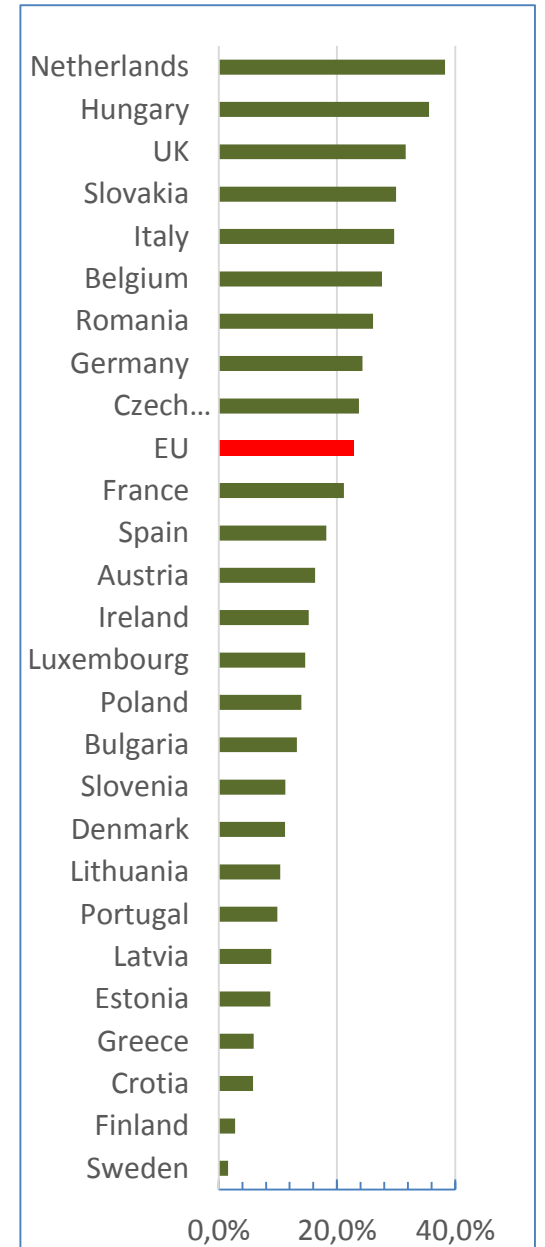
EU climate and energy targets

- European target, binding at national level
- European target, nonbinding at national level
- Long-term target range

Store forskjeller mellom landene

Gassandel av energiforbruket

Tre viktige pakker

